SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ
INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ZUZA KRAJEWSKA

DAMIAN ŁUKASZ

Opava 2019

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ
INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ZUZA KRAJEWSKA

DAMIAN ŁUKASZ

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: Mgr. BcA. Rafał Milach, Ph.D.
Oponent: MgA. Štěpánka Stein

Opava 2019

ABSTRAKT

Práce představuje pokus o sepsání první monografie Zuzy Krajewské, která je jednou z předních představitelek současné umělecké a módní fotografie v Polsku.

Literatura, která by pojednávala o životě a díle současných uměleckých fotografů, je na dnešním knižním trhu velmi omezená. Klíčovým zdrojem informací o těchto tvůrcích je dnes internet, kde se nacházejí rozhovory, recenze výstav, stránky fotografických festivalů nebo elektronické časopisy. K napsání této práce byly využity výše uvedené zdroje včetně jediné individuální publikace Zuzy Krajewské a časopisů, ve kterých byly otištěny její fotografie.

Klíčová slova:

Zuza Krajewska, polské fotografie, dokument, módní fotografie, Przesilenie, Imago

ABSTRACT

The work is an attempt to create the first monograph of Zuza Krajewska, who is one of the leading representatives of contemporary artistic and fashion photography in Poland.

The literature available in bookstores and libraries is poor in the biographies and mentions of artist photographers living and creating today. The key source of information on such artists is the Internet, namely interviews, exhibition reviews, websites of photo festivals or virtual magazines. The foregoing sources were used to draw up this work, together with the only individual publication by Zuza Krajewska and editions enriched with her photographs.

Key words:

Zuza Krajewska, polish photography, documentary, fashion photography, Przesilenie Imago

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: **2018/2019**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Damian LUKASZ**
Osobní číslo:	**F150181**
Studijní program:	**B8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média**
Studijní obory:	**Tvůrčí fotografie**
	Tvůrčí fotografie
Název tématu:	**Zuza Krajewska**
Téma anglicky:	**Zuza Krajewska**
Zadávající ústav:	**Institut tvůrčí fotografie**

Zásady pro vypracování:

Cílem této práce je přiblížit osobnost a tvorbu Zuzy Krajewské jako jedné z nejdůležitějších představitelek současné polské fotografické scény. Podrobněji se v ní věnujeme nejdůležitějším fotografickým projektům, například "Przesilenie (Slunovrat)" nebo "Imago", kterými si umělkyně získala věhlas v uměleckém světě. Detailně se zabýváme také etapou tvorby, ve které Krajewska tvořila nerozlučnou dvojici s Bartkem Wieczorkem. Klíčovým zdrojem informací o umělkyni je dnes internet, kde se nacházejí rozhovory, recenze výstav, stránky fotografických festivalů nebo elektronické časopisy. K napsání této práce byly využity výše uvedené zdroje včetně jediné individuální publikace Zuzy Krajewské a časopisů, které jsou doprovozené jejími fotografiemi.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Z. Krajewska, Imago, Kahl Editions, Warszawa 2017
A. Rubik, SEXEDPL. Rozmowy Anji Rubik o dojrzewaniu, miości i seksie, Wydawnictwo W.A.B, Warszawa 2018
A. Mazur, M. Grygiel, Nowi dokumentaliści, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2006

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Bc. Rafal MILACH, Ph.D.**
Institut tvůrčí fotografie

Datum zadání bakalářské práce: **16. dubna 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **26. dubna 2019**

prof. PhDr. Vladimír BIRGUS
vedoucí ústavu

V Opavě 16. dubna 2019

Poděkování:
Děkuji Mgr. BcA. Rafałovi Milachovi, Ph.D. za vedení práce a velkou trpělivost.

Prohlášení:
Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlas se zveřejněním:
Souhlasím, se zveřejněním v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě, v knihovně Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, v knihovně Divadelního ústavu v Praze a na webových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

V Opavě, 24. dubna 2019
Damian Łukasz

© 2019 Damian Łukasz | ITF FPF Slezské univerzity v Opavě

Obsah

Úvod 8

1. Profesní a osobní život. 9

2. Duo Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek 12

3. Vybrané komerční projekty 23

4. Nejdůležitější umělecké projekty 33

    1. Urazy (Stopy) 33

    2. Przesilenie (Slunovrat) 36

    3. Imago 41

    4. Boginie (Bohyně) / Graceful. Botero Girls 50

5. Sociální realizace 54

    1. Surplus, čili více než fotografie 54

    2. Miss World 56

    3. Sexed.pl 59

Závěr 61

Seznam výstav 62

Jmenný rejstřík 64

Seznam literatury 66

Seznam internetových zdrojů 67

Úvod

Mezi mnoha polskými fotografkami a fotografy je jen pár těch, kterým se podařilo získat uznání v Evropě nebo na světě. K této skromné skupině patří také Zuza Krajewska, která je módní fotografkou světového formátu a zároveň umělkyní, která svými projekty dokáže oslovit téměř každého diváka.

Cílem této práce je přiblížit osobnost a tvorbu Zuzy Krajewské, jako jedné z nejdůležitějších představitelek současné polské fotografické scény. Podrobněji se v ní věnujeme nejdůležitějším fotografickým projektům, například „Przesilenie (Slunovrat)“ nebo „Imago“, kterými se umělkyně proslavila nejen na domácí, ale také na mezinárodní umělecké scéně. Detailně se zabýváme také etapou její tvorby, během níž vytvořila autorskou dvojici s Bartkem Wieczorkem. Toto duo se svými společnými projekty prosadilo jak ve světě módy, tak i v oblasti tvůrčí fotografie.

1. Profesní a osobní život.

Zuzanna Krajewska se narodila v roce 1975 v Gdaňsku a je absolventkou gdaňské Akademie výtvarných umění. Je jednou z nejlepších a nejznámějších polských fotografek a je ceněna za své dosavadní umělecké dílo a charismatický styl, který se vyznačuje inovativností, odvahou a autenticitou.

Zuza Krajewska začala s fotografováním velmi brzy. O svých začátcích hovoří v rozhovoru pro portál Fashion Biznes: „*S fotografováním jsem začala, když jsem k patnáctým narozeninám dostala od táty fotoaparát Zenit. Mám ty první fotky dodnes moc ráda, nic mi na nich nevadí, jsou docela půvabné, ničím nesvázané a velmi dívčí. Později, teprve na škole, se fotografie stala mým oblíbeným výrazovým prostředkem. Neumím si vysvětlit proč. Asi jsem špatně malovala.*“[1] Na počátku své fotografické dráhy tvořila pod pseudonymem Madame Żużu a její aktivita se soustředila zejména na portrétování osobností varšavské umělecké scény.[2]

Zuza Krajewska

Dnes je známá především svými odvážnými fotografiemi hvězd showbyznysu a módními snímky publikovanými v populárních a vysokonákladových měsíčnících. Kromě fotografií se profesně zabývá ještě filmem, ale jak sama zdůrazňuje, pouze okrajově.

[1] https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/
[2] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek

Fotografie Zuzy Krajewské jako jedné z nejosobitějších módních fotografek byly publikovány nejen v polských luxusních magazínech, ale také například v časopisech „British Journal of Photography“, „Dazed & Confused“, „M Le Magazine du Monde“, „Vogue“, „I-D“, „Elle“, „Harper Bazaar“ nebo „Marie Claire“[3].

Zuza Krajewska je kromě samotného focení a tvorby reklamních materiálů pro časopisy, módní domy a oděvní značky také fotografkou, která úspěšně působí ve světě umění. K nejdůležitějším tématům její tvorby patří pohlaví, odlišnost, fetišizace, vyloučení, krása a její deformace. Ve svých projektech pracuje také s tématem mužského vzhledu a mužské nahoty v erotickém kontextu. Velmi často se v jejích projektech objevuje analýza ženské nahoty a nedokonalosti ženského těla. K dalším tématům, kterých se umělkyně dotýká, patří problematika gender a s ní související napětí, které se projevuje ve vztazích určovaných pohlavím a společenskými rolemi. Fotografka toto téma mnohdy prezentuje úsměvným a humorným způsobem, kterým se vysmívá platnému heterosexuálnímu rozdělení pohlaví.

Důležitou částí její tvorby je umělecká spolupráce s Bartkem Wieczorkem, která začala v roce 2007 a souvisela blízkým osobním vztahem mezi umělci. Cykly, které autorka připravila se svým tehdejším životním a profesním partnerem, například „I Just Want to See the Boy Happy“, „Boyeurism“ nebo „Backstage Stories“ se týkaly především problematiky mužské tělesnosti.[4]

Fotografka má na svém kontě imponující seznam individuálních a skupinových výstav, které jsou uvedeny na konci této práce. K nejdůležitějším z nich patří:

- Imago, Polnisches Institut Düsseldorf, Düsseldorf 2018 (samostatná výstava)
- Graceful. Botero Girls, Young Poland, Galerie A/D/O, New York 2017 (skupinová výstava)
- Imago, Annroy Gallery at Photo London, Londýn 2016 (skupinová výstava)
- Wywyższeni. Od faraona do Lady Gagi (Povýšení. Od faraóna po Lady Gagu), Národní muzeum ve Varšavě, 2012 (skupinová výstava)
- Urazy (Stopy), Transphotographiques, Tripostal, Lille, Francie 2009 (samostatná výstava)
- I just want to see the boy happy, Galéria Cypriána Majerníka, Bratislava, Slovensko 2008 (samostatná výstava)

[3] https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/
[4] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska

- Traces / Super Soft, Nowi Dokumentaliści (Noví dokumentaristé), Centrum současného umění, Varšava 2006 (skupinová výstava). [5]

Zuza Krajewska v průběhu projektu Imago

Jedním z největších úspěchů umělkyně bylo vystavení jejích prací v rámci festivalu PhotoLondon v květnu 2016. Na výstavě Future Visions v londýnské Annroy Gallery byly představeny fotografie sedmi oblíbených umělkyň Johna Rankina Waddella, které „boří konvence určované mainstreamovými médii a nově definují módní fotografii“. Vedle děl Nadii Lee Cohen, Trish Ward, Arvidy Bystrom, Katji Mayer, Scarlett Carlos Clarke se na výstavě objevily také jedinečné portréty z cyklu „Imago“ Zuzy Krajewské.[6]

Sama fotografka na své práci nejvíce oceňuje možnost poznávat lidi, jejich život a prostředí, ze kterého pocházejí. Říká, že pomocí fotoaparátu objevuje svět a okamžiky, kdy fotografuje, jí umožňují odpoutat se od pocitu času a uniknout před pomíjivostí. Na dotaz, odkud čerpá inspiraci a jaký je proces realizace jejích nápadů, odpověděla: *„Inspirace přichází odvšad. Často je to náhoda, že se v hlavě spojí několik věcí najednou a vytvoří nový, zajímavý kontext. Hodně se dívám, pozoruji lidi. Semínka nápadů nosím v hlavě už od dětství, alespoň si to myslím. Jsou to určité, speciálně citlivé body, které podle mě vznikají při „nahrávání systému“ v dětství. Přístup k nim se mění a nápady se vyvíjejí podle toho, v jakém okamžiku se právě nacházím a co už vím o světě. A samotná realizace? S tou je to velmi různé. Někdy je to tak, že se koncept může uskutečnit díky určité zakázce. Já však většinou musím takové podmínky vytvořit, sama zorganizovat, vyprodukovat projekt.“*[7]

[5] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek
[6] https://www.harpersbazaar.pl/kultura/1081/zuza-krajewska-podbija-londyn
[7]https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/

2. Duo Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Bartek Wieczorek je módní návrhář, stylista, fotograf. Studoval žurnalistiku ve Varšavě, středomořská studia v Krakově a oděvní návrhářství na Akademii výtvarných umění v Lodži. Ve své fotografické tvorbě spojuje módu, portrét a dokument, někdy také krajinářskou fotografii, a přitom si pohrává s konvencemi a estetikou. Hlavním hrdinou jeho tvorby je především člověk. Kontakt s ním je podle umělcových slov jedním z nejdůležitějších prvků jeho práce.[8] Autor také zdůrazňuje, že zásadní roli v práci fotografa hraje nápad, nikoliv fotoaparát. Svou kariéru odstartoval jako módní návrhář. Uspořádal první velkou akci, která v Polsku propagovala domácí pouliční módu (TARG). Časopis „Newsweek" ho při té příležitosti označil za otce polského streetwearu. V roce 2013 založil společně s grafikem Michaelem Okrajem projekt RAWWARSAW, kurátorskou a vydavatelskou iniciativu, která podporovala domácí umělce a propagovala zajímavá místa a události.[9] Tento mezioborový projekt spojený s Varšavou se soustředil především na polské symboly v syrové podobě. Fotografie z kategorie „rawwarsaw" na autorových stránkách představují postavu muže, který zahaluje svou tvář právě těmito charakteristickými symboly.

Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Od roku 2006 tvořil v profesním a osobním životě dvojici se Zuzannou Krajewskou. Ze setkání těchto vynikajících umělců vzniklo spojení dvou různých přístupů a světů. Vznikla tak jedna z nejznámějších dvojic v současné polské fotografii, která si zásluhou portrétů a módních fotografií pro známé a renomované časopisy rychle získala věhlas. Jejich práce se vyznačují originálním přístupem k modelu a tématu a mají ve srovnání s fotografiemi jiných autorů rychle rozpoznatelný rukopis.[10] Fotografie Zuzy Krajewské a Bartka Wieczorka se navíc odlišují odvážnými a extravagantními stylizacemi, smyslem pro humor a často také ironickým přístupem ke zpracovávanému tématu. Umělci společně připravili stovky módních editorialů a obálek pro polské a zahraniční časopisy, například Eksklusive, Quest Magazine, Twój Styl, Elle, 25 Magazine a K MAG. Jejich práce byly mnohokrát vystavovány v Polsku i v zahraničí.[11]

[8] https://www.szerokikadr.pl/fotograf-miesiaca/bartek-wieczorek
[9] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek
[10] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek
[11] https://digitalcamerapolska.pl/inspiracje/1165-supertandem-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek

Marysia Peszek, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Jejich tvorba v rámci módní fotografie se vyznačovala nejen odvážnými stylizacemi a extravagantními nápady – zde může jako dokonalý příklad posloužit portrét Beaty Tyszkiewicz s botou na hlavě a prádelním kolíčkem připnutým ke krku –, ale také profesionalitou a prvotřídní kvalitou zpracování. Fotografie dvojice vynikaly pronikavým pohledem na masovou kulturu a šokujícím komentářem k realitě, která se odehrává na stránkách bulvárního tisku. K nejznámějším fotografiím dvojice patří snímek zpěvačky Dody, která pózuje vedle bílého pudla, nebo herečky Joanny Brodzik s motorovou pilou.[12]

Beata Tyszkiewicz, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Daga, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

[12] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek

V rozhovoru s Michałem Wilczewským pro Digital Camera Polska se Wieczorek a Krajewska kriticky vyjádřili k autorizaci fotografií na polském trhu a prozradili, že ne všechny jejich nejlepší snímky se publikují. Autorům se nepodařilo otisknout žádný módní editorial nebo fotografie bez předchozí autorizace. „*Vše, co z hlediska naší úrovně vnímání považujeme za zajímavé, se citlivějším, vizuálně vzdělaným a náročnějším divákům jeví prostě jako příliš kontroverzní. A kontroverze není komerce. Od 80. let do rozkvětu marketingových průzkumů tato tendence postupuje. A bude hůř,"* těmito slovy v rozhovoru Zuza Krajewska komentovala nudu na polském trhu komerční fotografie.

Doda, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Duo Krajewska a Wieczorek v uvedeném interview prozradilo také jména svých oblíbených fotografů, kterých si váží a kteří jsou pro ně inspirací. Pro Zuzu Krajewskou je to především Newton, Teller a Eggleston, a pro Bartka Wieczorka Nan Goldin a Tillmans.[13]

Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek společně v roce 2013 nafotili snímky pro kalendář, který měl přesvědčit Polky k testům na HIV a tím také k péči o své zdraví a zdraví svého dítěte a partnera. Jako modelky byly k tomuto focení vybrány známé polské herečky,

[13] https://digitalcamerapolska.pl/inspiracje/1165-supertandem-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek

novinářky, zpěvačky a sportovkyně, například Beata Sadowska, Kamila Szczawińska, Natalia Przybysz, Aleksandra Kwaśniewska, Sylwia Gruchała a Weronika Książkiewicz.[14]

„Generace Mínus“, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Snímky pořízené v rámci projektu „Projekt Test: Pokolenie Minus (Projekt Test: Generace Mínus)“ byly v prosinci roku 2013 představeny ve Velkém divadle ve Varšavě. Vystavené černobílé fotografie zachycovaly portréty žen nebo matek s dětmi. Ženy byly na nich představeny ve velmi smyslných pózách a šatech, nejčastěji v doprovodu dětí. Toto odvážné a silně kontroverzní spojení, v kombinaci s velmi působivými pohledy portrétovaných žen, se postaralo o to, že se projekt setkal s velkým ohlasem v celém Polsku. Zásluhou toho mohl projekt „Generace Mínus“ proniknout k širšímu publiku a splnit své poslání.

[14]https://www.swiatobrazu.pl/12-polskich-gwiazd-w-obiektywie-zuzy-krajewskiej-i-bartka-wieczorka-dla-kampanii-pokolenie-minus--30685.html

Fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

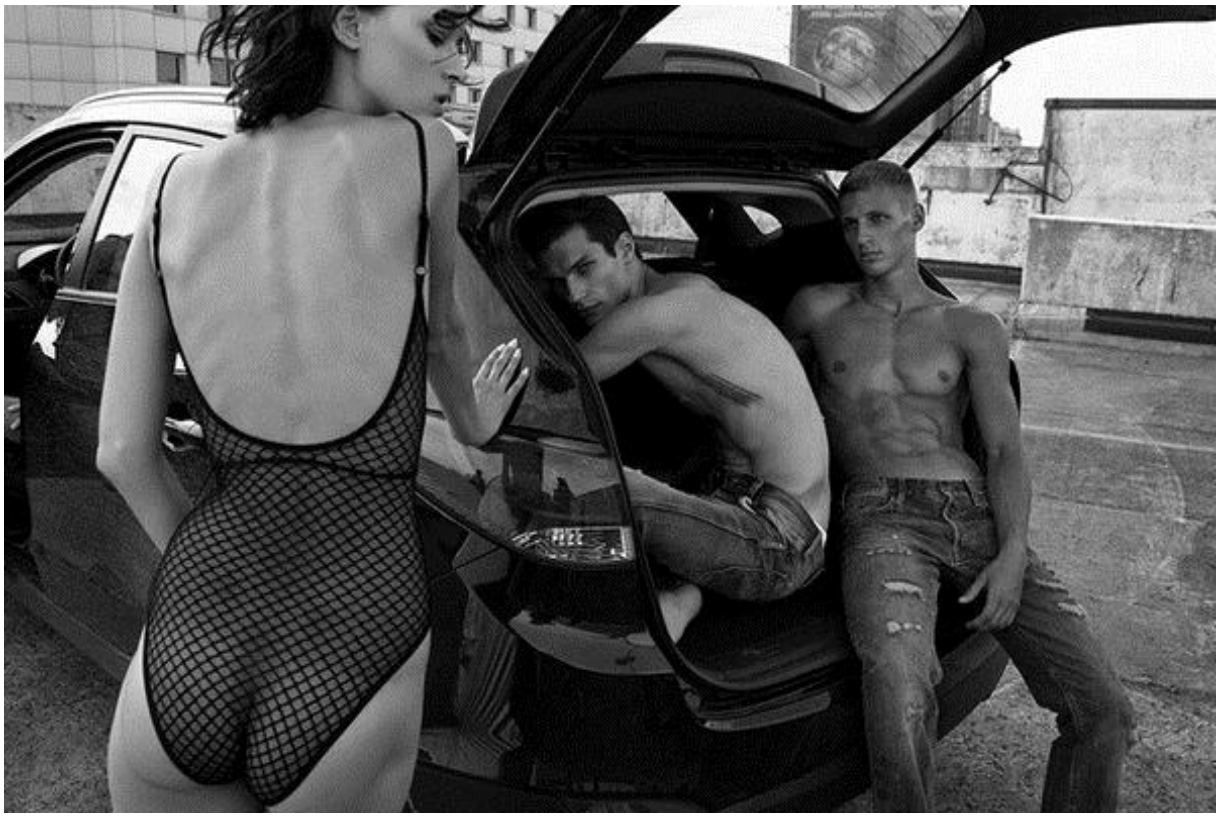

Fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Kromě komerční tvorby, která je známá širší veřejnosti a o jejíž umělecké hodnotě není sporu, dvojice pracovala také na vlastních uměleckých projektech. Hlavními hesly této tvorby jsou odvaha a tolerance. Součástí vynikajících prací autorů jsou například smysl pro humor, cit pro styl, barvu a hranici kýče. Ve srovnání s komerční tvorbou ji lze označit za mnohem odvážnější a kontroverznější, nedá se kolem ní projít bez povšimnutí. Proto byla vystavována v řadě galérií v Polsku a v zahraničí.[15] Práce dua Krajewska a Wieczorek byly představeny například ve varšavském Národním muzeu, Centru současného umění Ujazdowský zámek ve Varšavě a na řadě festivalů.[16]

Power, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Jedním z projektů, který si zaslouží pozornost, je soubor erotických fotografií „Boyeurism“. Anna Lewińska na stránkách časopisu „Obieg“ popsala tuto výstavu těmito slovy: *„Mužský akt tady promlouvá jazykem, který se obvykle užívá v dílech s ženským tělem. Máme zde tradičně ženám připisovaný křehký erotismus, líné, jakoby nechtěné koketování, nesvázanou kontemplaci estetizovaného těla. Opět si můžeme uvědomit, že nevíme, jak hovořit o mužském těle, že v kultuře neexistuje diskurz mužské tělesnosti, který by nebyl poznamenán stereotypním myšlením. ‚Boyeurism‘ přesto ukazuje něco více, a konkrétně plynulost (a*

[15]https://www.swiatobrazu.pl/20-najwazniejszych-polskich-fotografow-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek-21131.html
[16] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek

umělost) tradičních kategorií mužství a ženství“.[17] Autoři projektu takto poukázali na tenkou a plynulou hranici mezi ženským a mužským tělem a cyklus „Boyeurism“ se stal jedním z odvážnějších projektů, které společně vytvořili. Kontroverzní fotografie lze současně označit přívlastkem perverzní a neodolatelně krásné.

Boyerismum, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Rovněž Magdalena Wróblewska z portálu Culture.pl zdůrazňuje, že mužská nahota na snímcích z projektu „Boyeurism“ byla představena stylem, který je typický pro ženský akt. Fotografie jsou mimořádně smyslné a křehké. Snímky nahých mužů v krajině, v lese nebo u jezera diváka svádějí a vybízejí ke kontemplaci krásy jejich těl. Teplé a měkké světlo společně s pastelovými barvami na vzdušném pozadí rozpouštějí jednoznačnost sexuálních asociací, zdůrazňují nevinnost, přirozenost a křehkost mužského těla.[18]

„Backstage Stories“ je cyklus fotografií, které jsou stylizovány jako amatérské záběry pořízené během soukromé pánské akce. Aranžované snímky, které působí dojmem náhodného záznamu, zachycují bláznivou a bezstarostnou hru, jež spočívá v dětinském převlékání do ženského oblečení (např. punčochy, vysoké podpatky, blůzky).

[17] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska
[18] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek

Projekt se liší od jiných autorských prací dvojice tím, že žádným způsobem nevyvolává asociace se stylistikou barevných časopisů, ani na ni neodkazuje. Dominuje v něm pouze estetika amatérských snapshots, na kterých lze vidět obyčejná, neideální mužská těla. „Právě v tomto vyvádění velkých chlapců, jejich maškarádě a umělých pózách před objektivem, se přehrávají mužské a ženské role, probíhá inscenování pohlaví“.[19]

Backstage stories, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Naopak v cyklu „I Just Want to See the Boy Happy“, který vznikal v letech 2006 až 2008, lze najít některé prvky charakteristické pro komerční práce dvojice: odvahu, rozpustilý smysl pro humor. Tématem autorského projektu je mužské tělo, které bylo zobrazeno velmi nekonvenčním způsobem. *„Překvapivý název obsahuje pocit úlevy, který může zažívat muž osvobozený z tradičně připisované společenské role, která souvisí se silou a dominancí.“* Fotografie z tohoto cyklu představují především odvážné a stylizované akty mužů během nevázané zábavy. Jejich prostřednictvím promlouvá zneklidňující erotika, protože mohou představovat předmět touhy obou pohlaví. Současně však nevytvářejí vzorec hetero- nebo homoerotické reprezentace, ale promlouvají především svou přirozeností, bezstarostností a úplnou nespoutaností modelů.

[19] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek

I Just Want to See the Boy Happy, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Analyzujeme-li tyto snímky z hlediska stávajících společenských reálií, lze je dokonce označit přívlastkem perverzní.[20] V cyklu „I Just Want to See the Boy Happy“ umělci „propagují bez rozdílů nový druh krásy v klasické formě mužského aktu. Transgresivní krása má zdroj v návratu k přírodě a přirozenosti jako svébytnému druhu fotografického efektu“.[21]

I Just Want to See the Boy Happy, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

Během FotoFestiwalu 2011 v Lodži Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek představili výstavu nazvanou „Power“. Šlo o velmi průřezovou výstavu, která nepředstavovala uzavřenou a jednotnou sérii, ale prezentovala všeobecný přístup obou umělců k fotografii. Umělci zvolili formu foto a video instalace znázorňující různé techniky a nápady, které byly použity k pořízení vystavených snímků. Instalace obsahuje soubor portrétů slavných lidí a soukromé fotografie fotografů, včetně dříve nepublikovaných snímků, a snímky z dříve představených kolekcí Traces, Backstage Stories a Boyeurism.[22]

Síla účinku fotografií z autorských projektů dvojice Zuzy Krajewské a Bartka Wieczorka spočívá v tom, že do známého a konvenčního zobrazení vkládají nesouvisející

[20] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek
[21] https://www.swiatobrazu.pl/i_just_want_to_see_the_boy_happy.html
[22]https://www.swiatobrazu.pl/power-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek-wystawa-na-fotofestiwalu-2011-23190.html

prvky, které rozbíjejí samozřejmost obrazu. Umělci mají navíc mimořádnou schopnost zaujmout diváka a udržet jeho pozornost, přimět ho k sledování velmi krásných a zneklidňujících obrazů.[23]

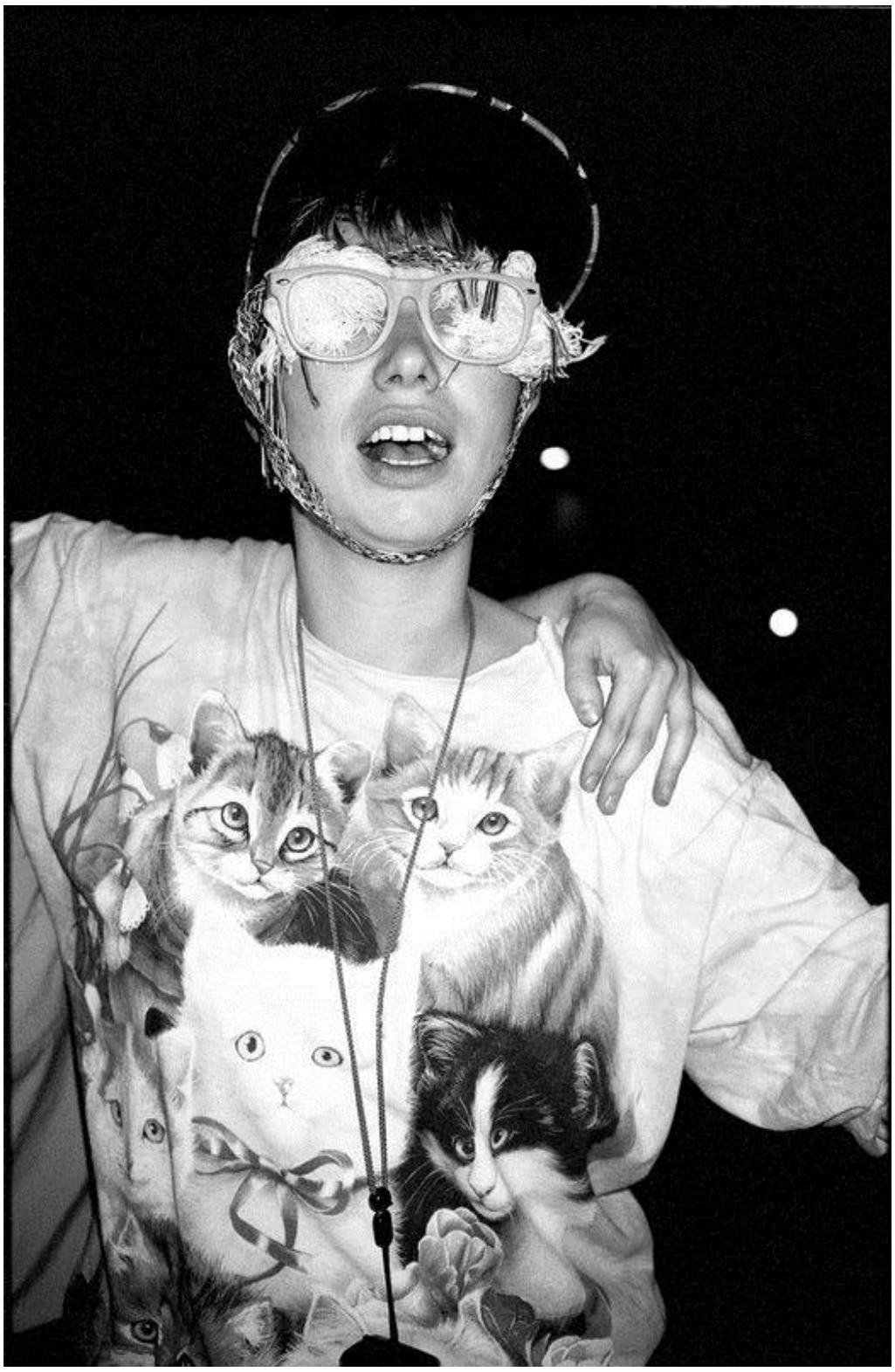

Power, fot. Zuza Krajewska a Bartek Wieczorek

[23] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek

3. Vybrané komerční projekty

Krajewska jako jedna nejosobitějších módních fotografek používá originální styl a její fotografie se výrazně odlišují od módních fotografií jiných autorů, kteří ve své práci používají podobné, přeestetizované záběry. Před jejím objektivem stály například celebrity, politici a spisovatelé – někteří údajně sní o tom, aby je známá fotografka nafotila.[24] Výsledky jejích komerčních zakázek působí kontroverzně, přičemž se vždy vyhýbají banalitě a vrývají se do paměti. Navzdory dlouhodobé, intenzívní práci v módní branži jsou její fotografie stále svěží a nepostrádají nápad a odpovídající cit. Je-li to potřeba, fotí jak minimalistické série, tak i snímky plné barokního přepychu, někdy kýčovité, jindy zase zdrženlivé.[25] Ve všech těchto polohách si dokáže udržet svůj jedinečný styl a rozpoznatelnost. Krajewska ve svých fotografiích používá stávající světlo nebo silné osvětlení bleskem, který jde centrálně zepředu. Barevnost a stylistika snímků se liší podle těchto dvou typů osvětlení a je buď tlumená a neutrální, nebo ostrá, výrazně kontrastní, často s odvážnými, výtvarnými kombinacemi barev. Vybraná technika vždy odpovídá tématu a sdělení snímků, a tím vytváří požadovanou atmosféru.

Kampaň UEG, fot. Zuza Krajewska

Jedním z nejdůležitějších uměleckých projektů v dosavadní tvorbě Zuzy Krajewské byl bezpochyby projekt „Imago“, který získal velký ohlas v Polsku i v zahraničí. Působivé fotografie z věznice pro mladistvé ve Studzieńci se zalíbily Michałovi Łojewskému, spoluautorovi značky UEG, který se rozhodl je použít k představení své víceúrovňové módní kolekce pod názvem „Incepcja (Počátek)“.

[24] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska
[25] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska

Kampaň UEG, fot. Zuza Krajewska

Kampaň představená hlavně v černobílých barvách nese zásluhou autentických modelů, povedené grafiky a textů vytištěných na oblečení výjimečné sdělení.[26]

Byla to první kampaň značky UEG. Zuza Krajewska k ní nafotila reklamní materiál, ale rovněž do ní zařadila fotografie ze svého autorského cyklu „Imago“. Modelové jsou v kampani pro UEG představeni pomocí estetiky, která je inspirovaná autorským projektem fotografky a má podobu revoltujících chlapců z opuštěných betonových sídlišť. Návrhář chce tímto způsobem vyprávět mimo jiné o ztracenosti a o tom, že sami úplně nevíme, odkud jsme a kam jdeme. Proto byly mezi snímky Zuzy Krajewské vybrány ty, na kterých mají mladiství trestanci zavřené oči.[27] Oděvy na fotografiích zdobí texty, které vznikly díky Przemkovi Nowakowskému. Autor k nim čerpal inspiraci ze známého textu dětské básně: „A kdo jsi ty? Malý Polák“ a vytvořil motiv „Who are you?“, který lze interpretovat tak, že značka UEG motivuje k hledání vlastní identity a vztahu k patriotismu a vlastní zemi.

Kampaň UEG, fot. Zuza Krajewska

UEG x Puma je téměř největší spolupráce posledních let, kterou lze stručně popsat jako nekompromisně pouliční: kalhoty s lampasy, kožené bundy s velkým logem značky a

[26] https://fashionpost.pl/pierwsza-kampania-ueg-obiektywie-zuzy-krajewskiej
[27] https://i-d.vice.com/pl/article/j5pba4/ueg-jesiezima-2017-who-are-you

také mikiny s motivem černého orla a nápisem POLSKA. Fotografování pro značku UEG se zúčastnil také stylista Michał Kuś, který zdůraznil provokativní atmosféru přidáním dobře zvolených doplňků, především velkých řetězů. Drzý charakter oblečení měl společně s pořízeným fotomateriálem vyvolat diskusi o roli, kterou hrají národní symboly. Při prohlížení fotografií se můžeme zamýšlet nejen nad tím, kým jsme a kam vede naše cesta, ale také nad tím, co můžeme mít společného s chlapci ze Studzieńce.[28]

Další kampaní, jejímž výrazným prvkem byly fotografie Zuzy Krajewské, byla kolekce Mariusze Przybylského nazvaná Dark Wonderland. Nekompromisní, výrazná a městská móda byla focená ve varšavských ulicích. Fotografka realizovala tyto snímky ve stylu, který zdůrazňoval mladší podobu značky, a tím dodatečně inspirovala a vyprovokovala Przybylského ke změně loga a osvěžení způsobu prezentace svých módních návrhů.[29]

Kampaň Dark Wonderland Fot. Zuza Krajewska

Jedním z přelomových projektů Zuzy Krajewské byl cyklus „Gwiazdy bez retuszu (Hvězdy bez retuše)“, který realizovala v roce 2014 a otiskla například na stránkách časopisu Viva. Dvanáct hereček, novinářek a zpěvaček se rozhodlo zúčastnit fotografování, jehož výsledky později neprošly žádnou grafickou úpravou. Krajewska v něm fotografovala

[28] https://fashionpost.pl/pierwsza-kampania-ueg-obiektywie-zuzy-krajewskiej/
[29] https://www.vogue.pl/a/w-strone-mody-przyszlosci

například: Magdalenu Zawadzkou, Kingu Rusin, Ewu Błaszczyk, Olgu Frycz a Małgorzatu Foremniak.

Ewu Błaszczyk, fot. Zuza Krajewska

Kingu Rusin, fot. Zuza Krajewska

Módní editorial se lišil od množství jiných kampaní, které vznikly v této době, originálním nápadem a bezchybnou stylistikou. Krajewska tím, že představila portréty známých žen jiným, autentičtějším způsobem, jakoby překlenula vzdálenost, která dělí čtenáře a polské celebrity. Divák se může lépe ztotožnit s portrétovanou osobností nebo dokonce získat dojem, že je to někdo blízký, a nikoliv jedna z populárnějších polských hereček nebo zpěvaček. Fotografie vzbudily zájem médií a veřejnosti a upozornily na problém všudy přítomné, falešné krásy, která vzniká v grafických programech.[30]

Odvážným a originálním komerčním cyklem fotografií Zuzy Krajewské je určitě také kampaň pro značku Honey Hi. Hlavními hesly značky jsou přirozenost, smyslnost, zdravý odstup, cílevědomé naplňování svých snů a radost ze sexuality. Zakladatelky Honey Hi navrhují a šijí spodní prádlo, které má ženám dodávat odvahu a pomáhat v tom, aby se radovaly z vlastního těla. Současně se snaží klást důraz na autentičnost a smyslnost. Návrháři spojují smyslnost s pohodlím a vysokou kvalitou materiálů a zpracování. Kampaň Zuzy

[30] https://www.swiatobrazu.pl/gwiazdy-bez-retuszu-w-obiektywie-zuzy-krajewskiej-31340.html

Krajewské, ve spolupráci s Izou Kućmierowskou, Kasiou Biały a Michałem Koszekem, doprovází atmosféra rokenrolové vzpoury, dívčí drzosti a velké dávky smyslu pro humor.

Kampaň Honey Hi, fot. Zuza Krajewska

Fotografie vyprávějí o dívce, která ví, jak se dobře bavit se svými kamarádkami a dovoluje si být maximálně kreativní.[31] Na snímcích si lze všimnout inspirace fotografiemi Jürgena Tellera, který podobně osvětloval fotografie pomocí blesku v krátké vzdálenosti od modelky. Atmosféra fotografické schůzky a její barevnost mají soudržnou stylistiku a podobné, chladné tónování.

[31] http://zwyklezycie.pl/2018/04/nowy-sezon-zmyslowosc-idzie-parze-wygoda/

Kampaň Honey Hi, fot. Zuza Krajewska

Kampaň Honey Hi, fot. Zuza Krajewska

Hawrot x Waliszewska x Krajewska – tato spolupráce nemohla být trefou vedle. Joanna Hawrot je polská návrhářka, která byla v roce 2014 vyhodnocena porotou soutěže HUSH Selected jako módní návrhářka roku. Tématem její tvorby je kimono, jehož návrhy překládá na moderní jazyk. Její modely se pohybují na hranici umění a módy a sama návrhářka chce, aby její práce přinášely klientům dodatečnou dávku podnětů a emocí. Ke spolupráci na kolekci z roku 2018 přizvala vedle Zuzy Krajewské také malířku, ilustrátorku a grafičku Aleksandru Waliszewskou. Fotografie z této kampaně plně navazují na temný a znepokojujících charakter prací malířky Waliszewské, který lze srovnat s atmosférou nejlepších hororů.[32]

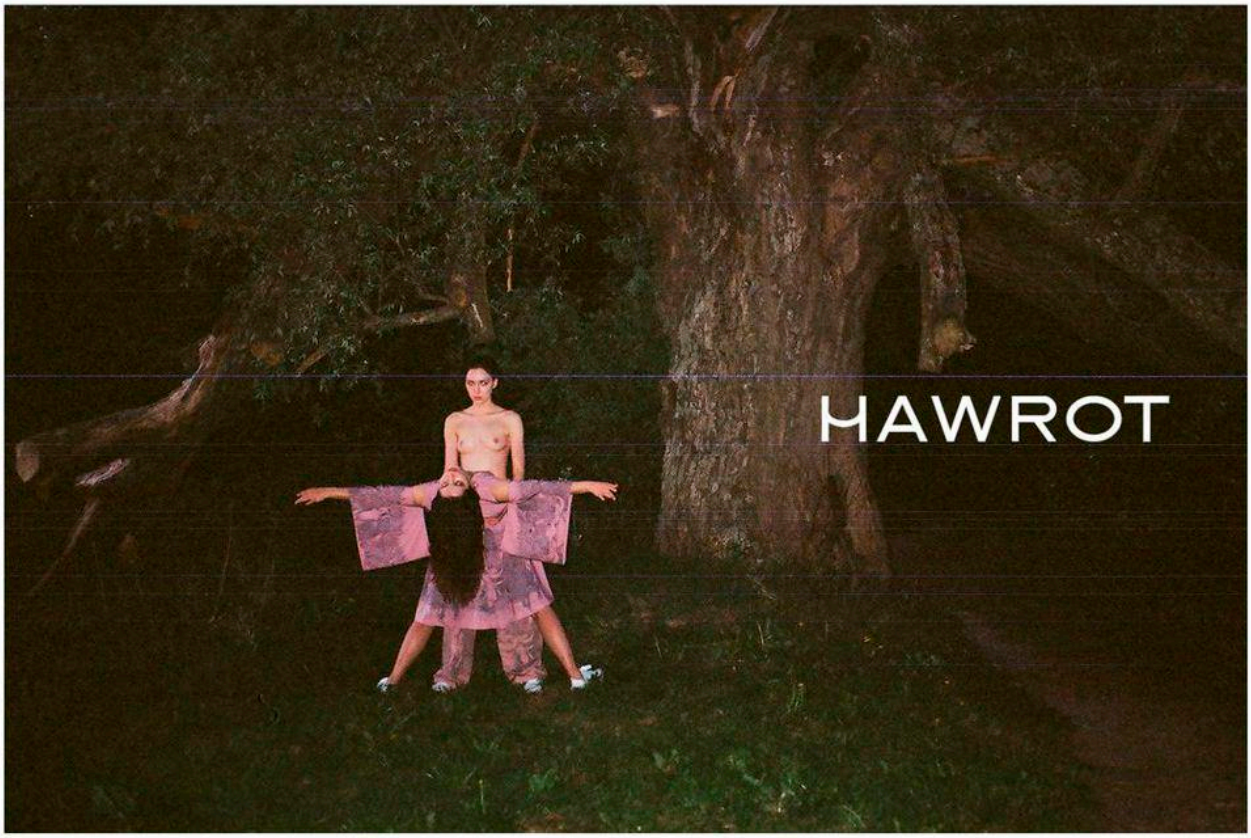

Hawrot kampaň, fot. Zuza Krajewska

[32] https://www.harpersbazaar.pl/moda/6075/polska-artystka-i-projektantka-mody-polaczyly-sily-efekt-przerazajaco-dobry

Hawrot kampaň, fot. Zuza Krajewska

Hawrot kampaň, fot. Zuza Krajewska

Důležitým projektem Zuzy Krajewské a současně vyjádřením uznání byla v roce 2018 nabídka časopisu Vogue Polska k vytvoření fotografií pro jeho obálku. Na obálce říjnového čísla se objevily členky folklórního souboru s modelkou Monikou Jagaciak na pozadí chicagského panorama. Autorka na nich zvolila překvapivou kombinaci supermodelky, folklórního souboru a amerického města. Redakce časopisu Vogue chtěla zobrazením půvabných, rozesmátých dívek ze souboru Polonia Polish Folk & Dance Ensemble Of Chicago trochu zlidštit obrázek Poláků v emigraci. Modelka Monika Jac Jagaciak je v současnosti spojená s Chicagem, kam se přestěhovala z New Yorku, což jí umožnilo zpomalit a odříznout se od iluze světa sociálních sítí. Obálka a editorial propagují kolekci „Polish Jazz“ jedné z nejznámějších polských módních značek – MISBHV. Fotografie pro časopis Vogue jsou zdařilé, plně promyšlené, odvážné a současně originální. Veřejnost se o fotografiích z Chicaga vyjadřovala velmi pochvalně, někteří obálku časopisu označili za nejlepší v dějinách polského Vogue.[33]

Nabídka časopisu Vogue Polska, fot. Zuza Krajewska

[33]https://noizz.pl/fashion/pazdziernikowa-okladka-vogue-z-chicago-z-jac-i-folkowym-zespolem/jjhnznn

4. Nejdůležitější umělecké projekty

1. Urazy (Stopy)

Fotografie ze série „Urazy (Stopy)“ vznikaly v letech 2005–2008. Představují portréty lidí, kteří na těle nosí stopy po nehodě, zmrzačení nebo operaci. Jsou opakem k modelové kráse. Nedokonalosti, jizvy, zhmoždění a další vady se v tomto fotocyklu stávají biografií jednice, která popisuje traumata z minulosti.[34]

Olek ze série Urazy, fot. Zuza Krajewska

[34] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek

Identitu modelů navíc určuje jejich každodenní prostředí, ve kterém byli zachyceni. Obytné prostory a předměty, které se na snímcích objevují, vyprávějí o společenském statusu modelů a jejich rány se tak skutečně vztahují k osobním, často traumatickým zážitkům. Takto otevřená expozice stop po těžkých zkušenostech, které jsou v běžném životě zpravidla ukryty pod vrstvou oblečení nebo make-upu, se mění v osobní pozvání do intimní zóny a sdílení osobního traumatu s divákem. Defekty definují identitu hrdinů cyklu. Na prezentovaných fotografiích si lze současně všimnout narážek na staré lékařské atlasy, které se snažily objektivně dokumentovat pacientovu nemoc.[35]

Anatol ze série Urazy, fot. Zuza Krajewska

[35] http://labirynt.com/uporczyweupodobanie/zuza-krajewska/

Na dobu, kdy Adam Mazur pozval Zuzu Krajewskou k vystavení kolekce fotografií na výstavě „Nowi dokumentaliści (Noví dokumentaristé)“ v Centru současného umění Ujazdowský zámek ve Varšavě, fotografka vzpomíná takto: *„Byl to v mém životě přelomový rok. Moje máma prodělala dvě operace hlavy a já jsem asi ze strachu začala do projektu Traces/Urazy fotografovat různě poraněné lidi, mezi nimi také své přátele. Asi z terapeutických důvodů, abych si zvykla na to, co se s ní dělo. Zvykla si na křehkost našich těl.“*[36] Sám kurátor výstavu popsal takto: *„Duo Krajewska/Wieczorek, kteří normálně fotografují krásné lidi pro barevné módní časopisy, vytahují v projektu Traces na denní světlo to, co obvykle bývá skryto. Tento projekt, který – ať už to bude znít jakkoliv nadneseně – je určitým druhem skici k retrospektivní výstavě, doplňují fotografie z cyklu ‚I Just Want to See the Boy Happy‘ (2006–2008), ve kterém umělci bez ohledu na rozdělení hetero/homo propagují nový druh krásy v téměř klasické formě mužského aktu. Transgresivní krása má zdroj v návratu k přírodě a „přirozenosti“ jako svébytnému druhu fotografického efektu.“*[37]

Na plakátu k výstavě se objevila fotografie rozesmáté dívky Zoši, která má na neúplném chrupu nasazená rovnátka. Snímek využívá tradiční estetiku módních časopisů a diváka okamžitě připoutá dívčin pohled. Nedokonalost, kterou fotografka odhaluje na fotografii, zanechává znepokojivý pocit, protože narušuje svět estetických standardů, na které jsme všichni zvyklí.[38]

[36]https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/
[37]https://www.fotopolis.pl/newsy-sprzetowe/wydarzenia/8387-wystawa-urazy-zuzy-krajewskiej-w-ramach-festiwalu-transfotografia
[38] https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek

Zosia ze série Urazy, fot. Zuza Krajewska

2. Przesilenie (Slunovrat)

V roce 2013 autorka představila cyklus nazvaný „Przesilenie (Slunovrat)“, ve kterém si za hrdinky fotografií vybrala mladé dívky. Téma, které Krajewska v této sérii zpracovává, osciluje kolem ženské tělesnosti a fyzičnosti a představuje ho velmi upřímným, křehkým a smyslným způsobem. Srovnáme-li tyto fotografie s cykly „I Just Want to See the Boy Happy“ nebo „Boyeurism“, můžeme najít podobnost v podobě přirozených a uvolněných póz modelů či modelek a dojmu spontánnosti. Fotografie z cyklu „Slunovrat“ působí tak, že byly

zachyceny v konkrétním prostředí a při běžné činnosti.[39] V doprovodném textu k výstavě se dokonce objevuje zmínka o reportáži: „je to reportáž z velkoměstského intimního světa žen.“

Przesilenie, fot. Zuza Krajewska

[39] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska

Záběry jsou pořízené z perspektivy citlivého, ženského oka, které pečlivě pozoruje situace jiných žen ve svém okolí. Důležitá je skutečnost, že situace představené na fotografiích se ve skutečnosti odehrály a později je fotografka, která během své práce vycházela ze vzpomínek a rozhovorů se známými ženami, zrekonstruovala. Autorka k cyklu uvedla: *„Tyto fotografie jsou inscenované, ale v podmínkách, ve kterých se situace odehrály nebo se mohly odehrát.“* Na jedné z fotografií dvě polonahé dívky leží na podlaze na provizorně rozloženém povlečení a poslouchají hudbu, na jiné zase ležící ženu ve vaně obklopují její přítelkyně. Zuza Krajewska popsala v rozhovoru příběh této fotografie: „*Fotografie zachycuje očistný rituál. Anastazja po velmi emocionálně náročné události zavolala svým třem kamarádkám a jednomu gayi, takže čtyřem kamarádkám (smích), aby ji přišly zachránit. Zavalila je zoufalými telefonáty a zprávami, že to nezvládne a že k ní musí okamžitě někdo přijít. Byl to okamžik utrpení, ve kterém člověk bezpodmínečně potřebuje přítomnost druhého člověka. Udělali jsme různé fotografie, v drastických pózách. Ona křičela, vstávala. Připomínalo to porod. Všechno jsme to přehrály. Vybrala jsem právě tuto fotku, protože je nejklidnější, nejméně porodní, ale myslím, že prsty Anastazji zaťaté do hrany vany hovoří za vše. V těch prstech je tolik výrazu, že už jsem nepotřebovala, aby křičela. Chtěla jsem zachytit ten okamžik ustrnutí mezi extrémy.“* [40]

Jedna z fotografií, která propaguje výstavu, se trochu odlišuje od ostatních. V jakési zasedací místnosti ženy klečí v kruhu, objímají se rameny a zdá se, že se radí. Toto aranžmá mělo přitáhnout pozornost médií a být aluzí k atmosféře komerčních prací fotografky.[41] Krajewska se v rozhovoru pro Magazyn Szum podělila o příběh této konkrétní fotografie: *„Konferenční místnost, ve které jsme utvořily ženský kruh, není přesně ta původní. Uvědomuji si, že některé věci nelze nafotit, a proto jsem zvolila jiné místo, ale zachovávám stejné okolnosti. Ženský kruh, kterého jsem se zúčastnila já, byl mnohem větší, protože v něm bylo třicet žen. […] Kruh je návratem ke kmenovým, rituálním, očistným shromážděním. Ke cvičením, která spočívají v tom, že se přibližujeme k sobě a otvíráme se. Je to spojení ženské energie a všeho, co se sebou přináší. Bylo to pro mě něco nového, protože zřídka dělám fotografie tak bohaté na detaily.“*[42]

[40]https://magazynszum.pl/prawda-w-mojej-glowie-chcialaby-wygrac-z-pieknem-rozmowa-z-zuza-krajewska/
[41] https://magazynszum.pl/to-co-widac-wydarzylo-sie-naprawde-zuza-krajewska-w-bwa-warszawa/
[42]https://magazynszum.pl/prawda-w-mojej-glowie-chcialaby-wygrac-z-pieknem-rozmowa-z-zuza-krajewska/

Przesilenie, fot. Zuza Krajewska

Przesilenie, fot. Zuza Krajewska

Fotografie se vyznačují melancholickou náladou a výjimečně neproblematickými, trochu teatrálními kompozicemi. Malý počet fotografií zařazených do výstavy „Slunovrat“ umožňuje hlubší analýzu každé scény a vybízí k lehké kontemplaci představených situací.

Důležité je zdůraznit, že fotografie neprošly retuší: tělesné nedokonalosti modelek, neučesané vlasy a barva kůže byly ponechány v přirozené podobě.[43] Možná právě to je důvodem dojmu, že nahota přináleží spíše k duchovnímu, a nikoliv erotickému světu, a to i navzdory tomu, že jsou těla ve „Slunovratu“ představena velmi smyslně. Vytvořené obrazy lze považovat za příspěvek k diskusi o současném kánonu krásy, schématech, které se týkají pohlaví, a způsobech, jak zobrazovat nahotu a erotismus.[44]

Fotografka popsala svou práci nad tímto cyklem takto: *„Moje práce to vlastně nevyžaduje, koneckonců mě nezajímá inventarizace prostoru. Jsou to brutální obrazy, koupelna je škaredá. Jsou estetické, ale některé nejsou příjemné. Běžně to nedělám, nefotografuji kuchyně s obložením, staré koupelny a obyčejné lidi. Proto to bylo pro mě něco výjimečného. Médium, které jsem využívala, bylo pro mě také netypické, protože jsem skoro vůbec nepoužívala osvětlení. Světlo bylo přirozené, s dlouhými expozičními časy. Práce na těch fotografiích byla opravdu výborná, vyžadovala maximální soustředění. To bylo skvělé. Nebyla to běžná práce.“*[45]

Przesilenie, fot. Zuza Krajewska

[43] https://magazynszum.pl/to-co-widac-wydarzylo-sie-naprawde-zuza-krajewska-w-bwa-warszawa/
[44] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska
[45] https://magazynszum.pl/prawda-w-mojej-glowie-chcialaby-wygrac-z-pieknem-rozmowa-z-zuza-krajewska/

3. Imago

V roce 2016 Krajewska vystavila nový soubor fotografií nazvaný „Imago“, který vypráví o chlapcích z věznice pro mladistvé v polském Studzieńci. Fotografie zpracovávají velmi odvážné a obtížné téma a práce na projektu zabrala autorce celý rok, ačkoliv se původně domnívala, že jí bude stačit jen několik týdnů. *„Šla jsem do toho projektu, protože mě postavil před řadu témat: bezohlednost, překračování hranic, trest, ale také dětská citlivost a potřeba lásky a přijetí,“* řekla Krajewska v rozhovoru pro magazín i-D. Cyklus „Imago“ je soubor velmi působivých, intimních, a také typicky reportážních portrétů. Upřímně vyprávěné příběhy náctiletých chlapců, kteří si ve vězení odpykávají trest za své trestné činy, dokáží na diváka velmi silně zapůsobit.[46]

Imago, fot. Zuza Krajewska

[46] https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska

V rozhovoru s Jakubem Korusem pro týdeník Newsweek Krajewska vypráví o svých prvních návštěvách ve Studzieńci: *„Poprvé jsem tam jela v pokročilém stavu těhotenství, snad v osmém měsíci. S mým snoubencem jsme kolem té věznice jezdili v BMW s kouřovými skly, muselo to vypadat divně. Sledovala jsem to prostředí. Cihlové domy, sochy Panny Marie, koně, truhlárny. V okolí prales a pole, střed ničeho. […] přišel k nám jeden z těch kluků, už si nevzpomínám, který přesně to byl, a řekl: hele, tyhle foťáky jsem kradl.“ […] První rozhovory, to byl pro mě masakr. Všichni mluvili o neštěstí. A všichni z toho neštěstí pocházeli. ‚Odkud máš tu jizvu?‘, ptám se. ‚Babička mě praštila polenem do hlavy...‘ A já tomu nemůžu uvěřit“*[47].

Imago, fot. Zuza Krajewska

Název projektu odkazuje na přechodnou vývojovou fázi hmyzu mezi nedospělostí a dospělostí. Je to okamžik, kdy mladí hmyzí jedinci už mají vyvinuté všechny tělesné orgány, ale ještě nevyužívají všechny jejich funkce. V podobné fázi se ve Studzieńci nacházejí mladiství vězni, kteří byli za nedodržování společenských norem odsouzeni k pobytu v izolovaném světě mezi jinými mladistvými zločinci. Na tomto místě by se měli za pomocí

[47]https://www.newsweek.pl/polska/projekt-imago-zuzy-krajewskiej-zdjecia-chlopakow-z-poprawczaka/wp8sxbd

vychovatelů, omezení a terapeutické výchovy naučit správně fungovat ve společnosti.[48] Jedním z terapeutů je člověk, kterému se podařilo projít úspěšně procesem resocializace. *„Víš o tom, že chlapík, který je učí, jak zvládat agresi, je vrah, který si odseděl 17 let za mřížemi? Dneska je to neuvěřitelný člověk, ačkoliv zabil člověka a ve vězení prý byl velmi silný. Pustili ho a učí kluky, jak zvládat emoce. Založil rodinu. Jde to.“* vypráví fotografka v jednom z rozhovorů. [49]

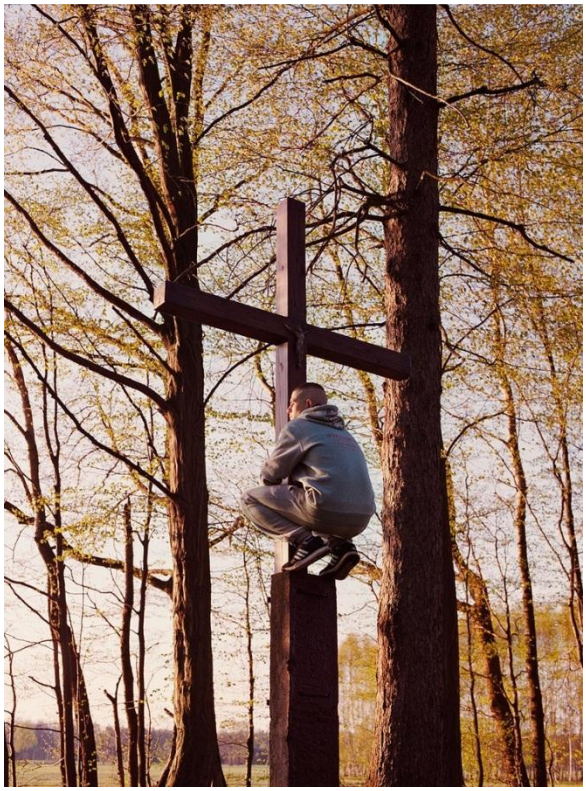

Imago, fot. Zuza Krajewska

Portréty Krajewské jsou dvouznačné, protože na jedné straně lze z fotografií nabýt dojmu o dětinskosti a nevinnosti chlapců, na druhé straně jsou však jejich tváře překvapivě dospělé a protřelé životem. Současně si lze všimnout určité uniformity hrdinů, protože všichni jsou oblečení podobně a mají nakrátko ostříhané vlasy. To může být projevem snahy o snadnější identifikaci se skupinou. Patrná je také solidarita autorky s hrdiny jejích fotografií. Krajewska nepohlíží na mladistvé vězně shora, nehodnotí je, ale díky nim si všímá vlastních chyb, váhání a obav.[50] Sama k tomu říká: *„ [...] chtěla jsem se dozvědět, odkud se to zlo v dětech bere, kde má svůj počátek. To něco zvířecí v očích, co vás nutí bát se, jsem našla u jednoho, možná dvou. Zbytek, čili 27 chlapců, to jsou děti, které „zlo“ zdědily po rodičích. Nedostaly od nich nic jiného.“* Věznice ve Studzieńci je pro odsouzené náctileté často první

[48] Z. Krajewska, *Imago*, Kahl Editions, Warszawa 2017, s. 5
[49] https://www.newsweek.pl/polska/projekt-imago-zuzy-krajewskiej-zdjecia-chlopakow-z-poprawczaka/wp8sxbd
[50] Z. Krajewska, *Imago*, Kahl Editions, Warszawa 2017, s. 5

místo, kde mohou zažít, že je nikdo nebije, jsou v bezpečí, bere se na ně ohled, a kde mají pocit důležitosti. A ačkoliv se na počátku mohou cítit doslova odříznutí od světa, protože nejbližší město leží 20 minut jízdy automobilem a věznice leží uprostřed Mariánského pralesa (Puszcza Mariańska), měli by v okamžiku, kdy vycházejí z vězení, alespoň na okamžik ocenit fakt, že byli odříznutí od zkaženého prostředí, ze kterého se sem dostali.[51] Zuza Krajewska otevřeně kritizuje formu a účinnost resocializace mladých delikventů, která je přibližně 50%. Skutečnost, že se náctiletí po výkonu trestu vracejí ke svým starým známým, do původních domovů a ke starým závislostem je klíčová a často jim neumožňuje zvolit si v dospělém životě dobrou cestu. Instituce vězení izoluje mladé lidi od světa, poskytuje jim určitý druh stability a vrhá nové světlo na okolnosti jejich příběhu, ale nedává jim zcela možnost začít po propuštění z vězení znovu a lépe. Řešení, které by zajistilo alespoň krátký, placený pobyt na novém místě s možností legálního zaměstnání, by umožnilo snazší start do normálního, stabilního života v souladu se zákony.[52]

Fotografie z cyklu „Imago“ byly během varšavské výstavy představeny společně s fotografiemi Anny Grzelewské, která několik let portrétovala svou dceru a soubor takto vzniklých fotografií nazvala „Julia Wannabe“. Podobně jako chlapce ze Studzieńce lze o dívce říci, že se nachází ve stadiu „imaga“, v přechodném období mezi dětstvím a dospělostí. Z blonďatého dítěte, které usíná v posteli rodičů, se mění v krásnou náctiletou dívku, která si je vědoma své ženskosti. Chlapci, které portrétovala Zuza Krajewska jsou Juliini vrstevníci, ale kromě toho je s dívkou, která bydlí v normálním domě s rodiči a sourozenci, nic nespojuje.[53]

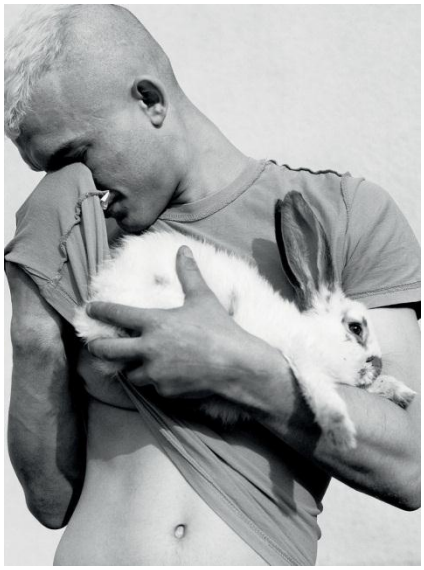

Imago, fot. Zuza Krajewska

[51] Z. Krajewska, *Imago*, Kahl Editions, Warszawa 2017, s. 8
[52] Z. Krajewska, *Imago*, Kahl Editions, Warszawa 2017, s. 8
[53] http://artinnovation.space/griffin-art-space-zaprasza-imago/

Imago, fot. Zuza Krajewska

Imago, fot. Zuza Krajewska

Imago, fot. Zuza Krajewska

Hrdinové v obou cyklech vstupují do dospělosti s různými zkušenostmi, mají odlišný původ a osobnost. Rovněž volba barev a kompozice umožňuje v obou dílech pocítit, že autorky představují zcela rozdílné světy. V dívčím světě dominuje nestísněný prostor, pocit svobody a neomezenosti, které vytváří pole k představám a snům. Na fotografiích chlapců ze Studzieńce se jsou naopak přítomny symboly omezení (například ptáci v klecích, tvář, která se dotká skla zamčených dveří) a díky tomu lze výrazně pocítit atmosféru života v izolaci a za plotem.[54] Jedna z fotografií zachycuje scénu, na které se chlapec při úklidu v jídelně poranil o střepy rozbitého talíře. Můžeme zde nalézt podobnost s obrazy Jean-Baptista Greuze, kde je rozbitá nádoba symbolem ztráty nevinnosti. Náctiletí vězni přišli o tuto nevinnost tím, že se dopustili krádeže, pokusu o vraždu, znásilnění nebo jiného závažného trestného činu.[55]

Krajewska se v rozhovorech o chlapcích ze Studzieńce vyjadřuje dobře a chápe jejich obtížnou situaci: *„Nemají vzdělání, ale jsou rychlí. Ve věku 13 let vykrást třicet bytů? Dokáží krást tak drze, že žena se koupe ve vaně a on vejde dovnitř, vezme něco ze stolu a odejde. Chladnokrevně. Jako v americkém filmu. Člověk se musí ovládat, mít cit, kumšt, proto to jsou to schopní kluci. Jsou jenom špatně vedení."* Ředitel věznice, kterého mají mladiství vězni velmi rádi a respektují ho, ukázal autorce fotografie chovanců staré přibližně 100 let. Jejich postoje a tváře velmi připomínaly chlapce, kteří si tam dnes odpykávají svůj trest. Ve tvářích měli vepsáno neštěstí a současně odolnost ducha.[56]

Fotografka se při focení projektu snažila zachycovat nearanžované, neočekávané situace. Sérii fotografií lze tedy označit za samotné vyprávění chlapců, za jejich vlastní příběh. Na počátku hrdinové projektu potřebovali čas, aby si zvykli na objektiv, postupně si ho přestali všímat, ale stále si byli vědomi, že je někdo fotí a toto vědomí ovlivňovalo jejich chování. Zuza Krajewska navázala s chlapci vztah, který trvá nadále i po dokončení projektu.[57] *„Jedno z dvojčat, která jsou na fotografiích, se utopilo. Každý den volám a mluvím s jeho kamarádem, aby hlídal to druhé, které žije. Velmi silně je to zasáhlo. Je těžké je utěšit rozumovými důvody. Jak chcete dítěti vysvětlit, že smrt je součástí života? Když je člověku 15 a ztratí někoho blízkého, je to hard core pro jeho mozek. Dělám si starosti. Když nebudu vědět, co říct, můžu obejmout,"* říká Zuza Krajewska v jednom z rozhovorů. [58]

[54] https://magazynszum.pl/w-drodze-do-siebie-imago-w-galerii-im-jana-tarasina/
[55] https://magazynszum.pl/w-drodze-do-siebie-imago-w-galerii-im-jana-tarasina/
[56]https://www.newsweek.pl/polska/projekt-imago-zuzy-krajewskiej-zdjecia-chlopakow-z-poprawczaka/wp8sxbd
[57] http://www.girlsroom.pl/zycie/22-wywiady/6495-pokoj-kobiet-zuza-krajewska
[58]https://www.newsweek.pl/polska/projekt-imago-zuzy-krajewskiej-zdjecia-chlopakow-z-poprawczaka/wp8sxbd

Imago, fot. Zuza Krajewska

Imago, fot. Zuza Krajewska

Pro projekt „Imago“ byly důležité společné workshopy s Sharon Lockhart, americkou umělkyní, která se zabývá tématem lidí na okraji společnosti. Lockhart navrhla Krajewské, aby vedla fotografické workshopy s dívkami z podobného zařízení, jako byla věznice pro mladistvé. Workshopy měly pomoci dívkám, aby si zvykly na běžný svět, a měly jim dát rozlet. V rámci této práce se fotografka přesvědčila o tom, že pomáhat nemusí být obtížné, a lidé, kterým nabídne pomocnou ruku, jsou za to později velmi vděční.[59] Už samotné focení ve věznici se ukázalo být pro chlapce prospěšné, což potvrzuje autorkou popsaná situace: *„[…] abych mohla chlapce fotit, musela jsem mít písemný souhlas rodičů. Když jsem se dozvěděla, že otec jednoho z nich sedí ve vězení za závažný trestný čin, měla jsem pocit, že rozhovor s tím chlapem bude nad moje síly. Škrtla jsem kluka ze seznamu, vzdala jsem to. Ale on chtěl. Chtěl až tak moc, že sám zavolal otci a dostal od něj písemný souhlas. Záleželo mu na tom, přestože jim až tak moc na mnoha věcech nezáleží.“* Ukázalo se, že realizace projektu má dodatečnou resocializační funkci, protože jeho zásluhou mohli chlapci cítit, že jsou v centru pozornosti, mohli zažít, že má o ně někdo zájem a má k nim úctu.[60]

Imago, fot. Zuza Krajewska

[59] http://www.girlsroom.pl/zycie/22-wywiady/6495-pokoj-kobiet-zuza-krajewska
[60] https://i-d.vice.com/pl/article/a3gp38/zuza-krajewska-swiat-jest-zly-i-trzeba-byc-twardym

Úspěch projektu „Imago“ podle autorky vyplývá ze skutečnosti, že na lidi nejvíce působí upřímné fotografie, pořízené tak poctivě, jak je to jen možné. Lidé, na které projekt zapůsobil, měli možnost se na vernisáži výstavy zapojit do dražby děl, jejíž výtěžek byl věnován na dobročinné účely věznici ve Studzieńci.[61] Jedná se dosud o jediný projekt Krajewské, který vyšel v knižní podobě. Soubor přibližně stovky fotografií z cyklu „Imago“, realizovaných během několika měsíců, vydalo nakladatelství Kahl Editions a měl premiéru v květnu 2017 mimo jiné v Muzeu moderního umění ve Varšavě a kultovním knihkupectví Ofr Paris ve Francii.[62]

4. Boginie (Bohyně) / Graceful. Botero Girls

V roce 2017 Zuza Krajewska představila cyklus fotografií pod názvem „Graceful. Botero Girls“. Fotografie obsahují jasný výtvarný prvek a název projektu není náhodný. Práce Fernanda Botera, kolumbijského malíře a sochaře, se soustřeďuje na ženy plnějších tvarů a jeho styl bývá nazýván karikaturou klasického stylu. Autorka fotografií ale zdůrazňuje, že v jejím případě se nejedná o karikatury, ale naopak o bohyně.[63]

Krajewska pro tento projekt nejdříve vybírala modelky tak, že náhodně oslovovala ženy na pláži. V pozdější fázi projektu rozesílala informace mezi svými známými a modelky se jí začaly hlásit samy. Fotografka tehdy upozornila na problém nízkého pocitu sebehodnoty polských žen, protože se ukázalo, že polovina z přihlášených byla pro účast v projektu příliš štíhlá. Krajewska hledala ženy s velikostí minimálně 48 a do projektu se hlásily především ženy, které běžně oblékaly velikost 40 nebo 42.[64]

Autorka popsala svou inspiraci pro časopis Enter the Room těmito slovy: *„Zajímá mě ikonická ženská krása pravěké Willendorfské venuše, Rubensových nebo Boterových žen. Plnost, faldy, faldíky, atributy vitality a síly. Právě tohle hledám.“* Práce nad cyklem probíhala ve srovnání s jinými projekty zcela opačně, protože modelky se musely vyhnout pózování, jehož účelem by mělo být zachycení štíhlejší, elegantnější postavy. Hledání takových póz, při nichž by plnost a oválnost vynikla co nejlépe, představovalo výzvu a proměnilo se v malou lekci anatomie.[65]

[61] https://digitalcamerapolska.pl/inspiracje/2822-zuza-krajewska-kiedy-fotografuje-nie-czuje-ze-pracuje-zyje
[62] https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/
[63] http://www.entertheroom.pl/life/22-wywiady/7484-zuza-krajewska-x-botero-girls
[64] https://i-d.vice.com/pl/article/kz7b4n/zuza-krajewska-chce-fotografowac-duze-dziewczyny
[65] http://www.entertheroom.pl/life/22-wywiady/7484-zuza-krajewska-x-botero-girls

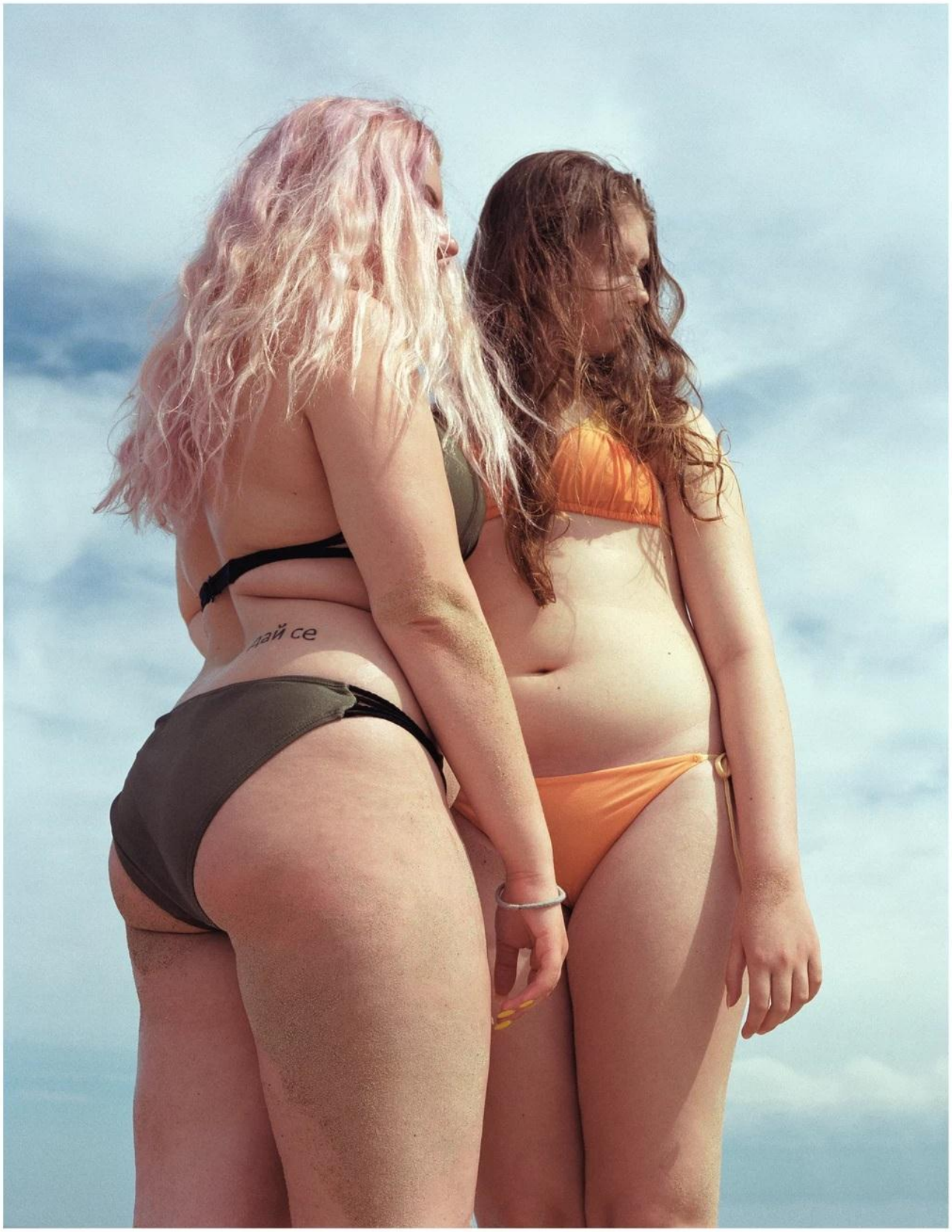

Boginie, fot. Zuza Krajewska

Autorce záleželo na tom, aby fotografie byly pravdivým záznamem. Modelky, které se chtěly zúčastnit projektu, byly fotografovány tak, jak se samy připravily na focení. Autorka například nezasahovala do způsobu jejich líčení, modelka Nina (dívka v růžových plavkách) sama navrhla, že bude pózovat s umělým věnečkem na hlavě. Příprava na fotografování spočívala pouze v tom, že tělo modelek bylo natřeno balzámem a případně podkladem. Postprodukce se vyhnula zásahům do vzhledu a postoje těla, všechny viditelné žilky, modřiny, otlaky a písek byly zachovány. Jediné, co fotografka musela odstranit z fotografií, byly odpadky na pláži. V rozhovoru pro časopis i-D autorka uvedla, že se jedná teprve o počátek projektu. Zatím se na fotografiích objevují pouze mladé ženy, protože ony byly nejodvážnější, ale v budoucnosti by do projektu chtěla nafotit také zralé ženy. V této souvislosti se před autorkou otevřela otázka generačních rozdílů, protože dvacetileté ženy byly mnohem otevřenější, nebránil jim v tom stud, který v sobě mají starší Polky. Mladá generace žen s plnějšími tvary například zakládá virtuální skupiny a hrdě zveřejňuje své fotografie na Instagramu. Toto a další chování potvrzují nejen jejich sílu, větší odstup od světa a médií, ale především velmi důležitý pocit sebepřijetí.[66]

V rozhovoru s Martou Witek pro časopis G'rls ROOM Krajewska otevřeně hovořila o tématu vnímání krásy: *„Kdybychom z kategorie ženské krásy vyloučili tlusté, starší, ty s velkými prsy, s malými a bez prsou, a později ještě ty s malým množstvím vlasů, jinou barvou kůže, s pihami na zádech a ty na vozíčku, která žena by si pak zasloužila přívlastek „krásná“? Je nesmysl, aby velikost těla byla kritériem nějakého hodnocení. Každá z nás slyší, že je krásná, sexy, úžasná, a přece nevypadáme dokonale. Dokonalost je nudná blbost. Ikony krásy v modelingu mají také něco výjimečného, široce posazené oči, mezeru mezi zuby, androgynní vzhled nebo rezavé vlasy. Hledá se neopakovatelná vlastnost a ta se zdůrazňuje.“*[67]

[66] https://i-d.vice.com/pl/article/kz7b4n/zuza-krajewska-chce-fotografowac-duze-dziewczyny
[67] http://www.entertheroom.pl/life/22-wywiady/7484-zuza-krajewska-x-botero-girls

Boginie, fot. Zuza Krajewska

Boginie, fot. Zuza Krajewska

5. Sociální realizace

1. Surplus, čili více než fotografie

Projekt Surplus se týká bezprostředně tří oborů: módy, vizuálního umění a společenského aktivismu. V souladu s myšlenkovým hnutím, které stojí v jeho pozadí, je výsledkem nadprodukce: nadměrného množství výrobků, potřeb, idejí nebo textů. Autorka projektu Magda Buczek použila k vytvoření své módní kolekce vlastní texty ze svých předchozích projektů a potiskla jimi oblečení z druhé ruky, které pochází ze second handů a obchodů s vintage módou. Klíčovou roli v projektu Surplus hraje záměr vytvořit nový výrobek, aniž by k tomu byla nutná nová výroba. Princip zero waste v něm dominuje nejen při navrhování oděvů, ale také při přípravě reklamní kampaně.[68]

Kampaň Surplus, fot. Zuza Krajewska

Snahou projektu Surplus je podnítit změny v myšlení o módě a přesvědčit spotřebitele, aby jejich výběr byl mnohem uvědomělejší. Jeho hlavním cílem je boj s nadprodukcí a všeobecným konzumerismem. Zákazník značky se prostřednictvím prezentace hesel z potisků ve veřejném prostoru stává umělcem a performerem. Důležitá je skutečnost, že texty na oblečení jsou vytištěny v limitovaných řadách a mají označení série, a proto nemají nic společného s nadprodukcí. Zákazník značky Surplus navíc kupuje oblečení bez štítku a

[68] http://photomonth.com/pl/portfolio/wtf-is-surplus/

informací o velikosti, protože podle konceptu autorky projektu tyto prvky nemají význam. Ať už v případě zakoupeného výrobku šlo v jeho prvním životě o šaty od známého návrháře nebo oblečení z řetězce, každý kousek oblečení má stejnou hodnotu a je potřeba si uvědomit, že vzniká z práce lidských rukou.[69]

Kampaň Surplus, fot. Zuza Krajewska

[69] https://www.vogue.pl/a/strach-pachnie-jarmuzem-sztuka-z-odpadow-mody

První, limitovaná kolekce byla nazvána WTF a propagovaly ji fotografie Zuzy Krajewské, které však nelze označit za lookbook. Autorský fotografický projekt se skládá z portrétů lidí, kteří přicházejí do kontaktu s nadprodukcí. Na portrétech byli zachyceni například zaměstnanec sběrných surovin, náctiletá dívka s míčem, filmová producentka a rodiče fotografky. Texty na oblečení portrétovaných osoby doplňují portrét a modelové se proměňují v nositele vizuální poezie.[70] Fotografie nebyly retušovány, navzdory tomu, že vznikaly v přirozeném prostředí a bez účasti kadeřníka a vizážistky.

Kolekce módní značky SURPLUS byly představeny například na přehlídkách Berlin Fashion Week, Hush Warsaw a Copenhagen Fashion Summit, který je jednou z nejdůležitějších světových konferencí věnovaných udržitelné módě.[71]

2. Miss World

Jedním z důležitějších a kontroverznějších projektů, kterého se Zuza Krajewska zúčastnila, byla spolupráce se značkou Local Heroes na přípravě kalendáře „Miss World" pro rok 2017. Autorky projektu chtěly vytvořit kalendář, který by přesvědčil ženy, aby se měly rády takové, jaké jsou, protože každý člověk má v sobě něco krásného. Stačí to objevit a uvěřit tomu. Hrdinkami fotografií, oněmi Miss, nejsou modelky, ale obyčejné ženy. Jejich neideální vzhled má diváka inspirovat.[72]

Bohužel po publikaci kalendáře byly autorky projektu mnohokrát veřejně kritizovány. Brzy po jeho vydání se na facebookovém profilu Glamour.pl objevila řada negativní komentářů a urážlivých příspěvků na adresu modelek. Část veřejnosti se o fotografiích zobrazujících rozmanitou krásu žen vyjadřovala jako o kýči a označila je za ošklivé. Zuza Krajewska na negativní komentáře odpověděla těmito slovy: *„Dámy, promiňte, ale trhá mi to srdce, když čtu tyhle hlouposti. Opravdu nemusíte a neměly byste vypadat stejně! Nemusíte mít stejně vyholené podpaží, zvětšené rty a prsa, dlouhé nosy a nalepovací řasy, sportovní postavu nebo bezvadný zadek. Dovolte si být samy sebou, buďte přirozené, přijímejte se, radujte se ze sebe každá jiným způsobem. Nejhloupější komentáře ve stylu Harryho Pottera považuji za stupidní poznámky jako ze základní školy, kde si každá z Vás užila komentáře ve stylu „tlustá jako něco", „rezavá jak něco" atd. Cítily jste se tehdy v OK? Ten projekt je o kráse dnešních žen, které se od sebe liší. Každá je jiná a každá bez výjimky*

[70] http://photomonth.com/pl/portfolio/wtf-is-surplus/
[71] https://www.elle.pl/artykul/awangardowe-t-shirty-z-przeslaniem
[72]https://www.glamour.pl/artykul/local-heroes-i-zuza-krajewska-stworzyly-wyjatkowy-kalendarz-miss-world

krásná. Radujte se z toho prosím a nevystavujte na odiv svou přihlouplou krutost. Pečujte o sebe, o Vaše stárnoucí Mámy a dorůstající Sestry a Dcery. Ať Ženy respektují Ženy.“[73]

Celý výtěžek z prodeje kalendáře byl věnován na charitativní účely nadaci Feminoteka, která bojuje proti diskriminaci žen. Značka Local Heroes od počátku své činnosti podporuje ženy a současně zdůrazňuje, že krása má mnoho tváří. Areta Szpura a Karolina Słota, zakladatelky značky Local Heroes, se rozhodly vytvořit projekt Miss World mimo jiné proto, aby prezentací různých podob ženské krásy vyjádřily svou solidaritu s ženami. Samotné fotografie a kalendář propagovala hesla: „krása je v každé z nás“, „důležité je nejen tělo, ale především osobnost“.[74]

Alicja Konarska - Miss Srpen, fot. Zuza Krajewska

[73]https://www.glamour.pl/artykul/local-heroes-i-zuza-krajewska-stworzyly-wyjatkowy-kalendarz-miss-world
[74] https://www.kobieta.pl/artykul/zwyczajne-dziewczyny-kalendarz-na-2017

Anastazja Bernad - Miss Duben, fot. Zuza Krajewska

3. Sexed.pl

Na konci roku 2018 vyšel dlouho očekávaný titul na knihkupeckých pultech, kniha SEXEDPL, čili rozhovory Anji Rubik o dospívání, lásce a sexu. Cílem knihy je rozšířit povědomí o uvědomělém sexuálním životě mezi mládeží. Kniha je výjimečná svým vizuálním zpracováním. Komiksy, jejichž autorkou je Katarzyna Babis, která na webu vystupuje pod přezdívkou Kiciputek, a fotografie Zuzy Krajewské dodávají celku dynamiku, lehkost a eleganci.

Sexed.pl, fot. Zuza Krajewska

Dnešní mládež neprochází ve škole sexuální výchovou nebo se setkává s nevhodnou prezentací tohoto tématu. Strach hovořit o tématech souvisejících se sexem vedou k problémům v dospělém životě. Státy, které prosazují vhodnou sexuální výchovu ve školách, se mohou pochlubit nižším počtem potratů, případů sexuálního násilí a onemocnění přenášených pohlavní cestou. Autoři knížky věří, že dobře podané informace mohou mladým lidem pomoci také v tom, aby se vyhnuli projevům slovní agrese, homofobie a netolerance ve společnosti. Nadace #sexedpl se tak snaží vyplnit mezery v osvětě mladých Poláků.[75] Zuza Krajewska při přípravě fotografií ke knize dostala nelehký úkol. Fotografie nesměly být vyzývavé, ale současně měly být upřímné a působivé.

[75] https://www.sexed.pl/#o-akcji

Sexed.pl, fot. Zuza Krajewska

Sexed.pl, fot. Zuza Krajewska

Závěr

Materiály a informace o tvorbě současné fotografky Zuzy Krajewské, které jsou shromážděné v této práci, přesvědčivě dokazují, že autorka patří k nejdůležitějším a nejschopnějším představitelkám polské fotografické scény první a druhé dekády 21. století. Jak její komerční práce z oboru módní a reklamní fotografie, tak i projekty, jejichž motivací byla myšlenka nebo sdělení, nikoliv zisk (například Sexed.pl nebo Surplus), představují, nejvyšší, světovou úroveň. Svědčí o tom mezinárodní publikace a výstavy.

Nejdůležitější část její tvorby, která zároveň představuje obrovský přínos do dějin moderní, a zejména dokumentární fotografie, však tvoří její umělecké projekty. Upřímně vyprávěné příběhy, které se pohybují na pomezí reportáže a portrétu, budou po dlouhá léta představovat autentický záznam skutečných emocí, pocitů a míst. Každý, kdo se alespoň jednou setkal s jejími fotografiemi z cyklu „Imago“, bude dlouho vzpomínat na dojemné příběhy kluků z věznice pro mladistvé. Fotografie Zuzy Krajewské mají sílu upoutat diváka a přinutit ho k zamyšlení nad tématy, kterých se autorka dotýká ve svých projektech.

Seznam výstav

Individuální výstavy:

- Imago, Polnisches Institut Düsseldorf, Düsseldorf 2018
- Golden Boundaries, Robert Capa Contemporary Photography Center, Budapest 2017
- Uporczywe upodobanie, Galerii Labirynt, Lublin 2017
- Imago, Griffin Art Space, Warszawa 2016
- Imago, Galeria Sztuki im. Jana Tarasina, Kalisz 2016
- Przesilenie, BWA Warszawa 2013
- Power, Zona Sztuki Aktualnej, Łódź 2011
- What do you want me to do, Polonisches Institut Berlin, Německo 2010
- Urazy, Transphotographiques, Tripostal, Lille, Francie 2009
- I Just Want to See the Boy Happy, Transphotographiques, Tripostal, Lille, Francie 2009
- Urazy, Galeria Żak, Gdańsk 2009
- I just want to see the boy happy, Cyprian Majernik Gallery, Bratislava, Slovensko 2008
- My boyfriend is prettier than me, Korczynski Concept Store, Paříž, Francie 2007
- Zbigniew Libera, Galeria Oko, Kraków 2005
- Urodziny / Happy birthday, Centrum Sztuki Współczesnej, Warszawa 2004
- Ogród, Galeria Terminal, Kraków 2003
- Ogród, Galeria Off, Warszawa 2003

Skupinové výstavy:

- Boginie, wraz z Agnieszką Brzeżańską, Janem Dobkowskim, WGW w BWA, Warszawa 2018[76]
- Graceful. Botero Girls, Festiwal w ramach Sopotu, Sopot 2018
- Graceful. Botero Girls, Young Poland, Galeria A/D/O, New York 2017
- Imago, Annroy Gallery at Photo London, Londýn 2016
- Wywyższeni. Od faraona do Lady Gagi, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2012
- Ars Homo Erotica, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2010

[76]https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/

- Inspiracje, Szczecin 2010
- Vogue, Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, Gdańsk 2009
- Efekt czerwonych oczu, Centrum Sztuki Współczesnej, Warszawa 2008
- Venus Polska, Miesiąc Fotografii w Krakowie 2008
- Antyfotografie", Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2007
- Marcowie lilie, Antyfotografie, Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2007
- Traces / Super Soft, Nowi Dokumentaliści, Centrum Sztuki Współczesnej, Warszawa 2006[77]
- Last Few Days of Laboratory Space, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa 2005
- Ogród, Galeria Bezdomna, Warszawa 2003
- Portfolio, BWA Sopot 1999[78]

[77] http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek
[78] A. Mazur, M. Grygiel, Nowi dokumentaliści, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2006, s. 71

Jmenný rejstřík

Babis Katarzyna 59
Biały Kasia 28
Błaszczyk Ewa 27
Boter Fernand 50
Brodzik Joanna 13
Buczek Magda 54
Doda 13,14
Foremniak Małgorzata 27
Frycz Olga 27
Gruchała Sylwia 15
Grzelewska Anna 44
Hawrot Joanna 30
Jagaciak Monika 32
Korus Jakub 42
Koszek Michał 28
Książkiewicz Weronika 15
Kućmierowska Iza 28
Kuś Michał 26
Kwaśniewska Aleksandra 15
Lewińska Anna 17
Lockhart Sharon 49
Łojewski Michał 23
Nowakowski Przemek 25
Okraj Michael 12
Peszek Maria 13
Przybylski Mariusz 26
Przybysz Natalia 14
Radkin John 11
Rubik Anja 59
Rusin Kinga 27
Sadowska Beata 15
Słota Karolina 57

Szczawińska Kamila 15
Szpura Areta 57
Teller Juergen 28
Tyszkiewicz Beata 13
Waliszewska Aleksandra 30
Wieczorek Bartek 8,10,12,14,21,35
Wilczewski Michał 14
Witek Marta 52
Wróblewska Magdalena 18
Zawadzka Magdalena 27

Seznam literatury

- Z. Krajewska, *Imago*, Kahl Editions, Warszawa 2017
- A. Rubik, *SEXEDPL. Rozmowy Anji Rubik o dojrzewaniu, miłości i seksie,* Wydawnictwo W.A.B, Warszawa 2018
- A. Mazur, M. Grygiel, *Nowi dokumentaliści,* Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2006

Seznam internetových zdrojů

- https://culture.pl/pl/tworca/zuza-krajewska
- http://elementzenski.pl/zuza-krajewska/ - życie prywatne
- https://i-d.vice.com/pl/article/593w7a/swieta-z-zuza-krajewska - zycie prywatne
- https://fashionbiznes.pl/wywiad-z-zuza-krajewska-fotografia-to-ciezka-praca-od-ktorej-psuje-sie-kregoslup/
- https://kobieta.wp.pl/fotografka-pokazala-zdjecie-kobiety-po-porodzie-matki-zareagowaly-6240718649824897a
- https://www.harpersbazaar.pl/kultura/1081/zuza-krajewska-podbija-londyn
- http://zachetaszczecin.art.pl/Main/Artykul/zuza-krajewskabartek-wieczorek
- https://digitalcamerapolska.pl/inspiracje/1165-supertandem-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek
- https://culture.pl/pl/tworca/zuzanna-krajewska-i-bartek-wieczorek
- https://www.swiatobrazu.pl/20-najwazniejszych-polskich-fotografow-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek-21131.html
- https://www.swiatobrazu.pl/12-polskich-gwiazd-w-obiektywie-zuzy-krajewskiej-i-bartka-wieczorka-dla-kampanii-pokolenie-minus--30685.html
- https://www.swiatobrazu.pl/power-zuza-krajewska-i-bartek-wieczorek-wystawa-na-fotofestiwalu-2011-23190.html
- https://www.swiatobrazu.pl/i_just_want_to_see_the_boy_happy.html
- https://www.szerokikadr.pl/fotograf-miesiaca/bartek-wieczorek
- https://www.vogue.pl/a/w-strone-mody-przyszlosci
- https://www.glamour.pl/artykul/local-heroes-i-zuza-krajewska-stworzyly-wyjatkowy-kalendarz-miss-world#miss-october-aia-ase
- https://fashionpost.pl/pierwsza-kampania-ueg-obiektywie-zuzy-krajewskiej/
- https://www.harpersbazaar.pl/moda/6075/polska-artystka-i-projektantka-mody-polaczyly-sily-efekt-przerazajaco-dobry
- https://i-d.vice.com/pl/article/j5pba4/ueg-jesiezima-2017-who-are-you
- https://www.swiatobrazu.pl/gwiazdy-bez-retuszu-w-obiektywie-zuzy-krajewskiej-31340.html
- https://noizz.pl/fashion/pazdziernikowa-okladka-vogue-z-chicago-z-jac-i-folkowym-zespolem/jjhnznn
- http://zwyklezycie.pl/2018/04/nowy-sezon-zmyslowosc-idzie-parze-wygoda/
- https://www.kobieta.pl/artykul/zwyczajne-dziewczyny-kalendarz-na-2017
- http://labirynt.com/uporczyweupodobanie/zuza-krajewska/
- https://www.fotopolis.pl/newsy-sprzetowe/wydarzenia/8387-wystawa-urazy-zuzy-krajewskiej-w-ramach-festiwalu-transfotografia
- https://magazynszum.pl/prawda-w-mojej-glowie-chcialaby-wygrac-z-pieknem-rozmowa-z-zuza-krajewska/
- https://magazynszum.pl/to-co-widac-wydarzylo-sie-naprawde-zuza-krajewska-w-bwa-warszawa/
- https://www.newsweek.pl/polska/projekt-imago-zuzy-krajewskiej-zdjecia-chlopakow-z-poprawczaka/wp8sxbd
- http://www.entertheroom.pl/life/22-wywiady/6495-pokoj-kobiet-zuza-krajewska
- https://i-d.vice.com/pl/article/a3gp38/zuza-krajewska-swiat-jest-zly-i-trzeba-byc-twardym

- https://digitalcamerapolska.pl/inspiracje/2822-zuza-krajewska-kiedy-fotografuje-nie-czuje-ze-pracuje-zyje
- https://magazynszum.pl/w-drodze-do-siebie-imago-w-galerii-im-jana-tarasina/
- https://www.fotopolis.pl/newsy-sprzetowe/wydarzenia/27325-imago-czyli-etap-przejsciowy-pomiedzy-dziecinstwem-a-dorosloscia
- http://artinnovation.space/griffin-art-space-zaprasza-imago/
- http://www.entertheroom.pl/life/22-wywiady/7484-zuza-krajewska-x-botero-girls
- https://i-d.vice.com/pl/article/kz7b4n/zuza-krajewska-chce-fotografowac-duze-dziewczyny
- http://photomonth.com/pl/portfolio/wtf-is-surplus/
- https://surplus-project.com/products/wtf-is-surplus-00-magazine
- https://www.vogue.pl/a/strach-pachnie-jarmuzem-sztuka-z-odpadow-mody
- https://www.elle.pl/artykul/awangardowe-t-shirty-z-przeslaniem
- https://www.chillizet.pl/Radio/Z-zycia-Radia/Moda-i-Sztuka.-Zuza-Krajewska-opowiedziala-o-tym-jak-w-swojej-tworczosci-laczy-te-dwa-swiaty.-11360?fbclid=IwAR0ER-BZRZza0QPtD7BeBAPohbStxvpM9BSvrbeQT-fXDuhQ0zkMogFsSgY
- https://www.sexed.pl/#o-akcji

ZUZA KRAJEWSKA

Damian Łukasz
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezská univerzita v Opavě 2019

Počet stran: 68
Počet znaků: 70 503
Počet normostran: 39
Počet fotografií: 69
Celkový počet výtisků: 5

Překlad: Filip Koky